

Dokument 11Framlagt av:
Nordiska ministerrådet

J.nr. 09-00288-1

Redogörelse från ministerrådet angående status och utveckling av MR-U:s strategi för utbildnings- och forskningsområdet 2008-2010

Inledning

Ministerrådet för utbildning och forsknings (MR-U) strategi för utbildnings- och forskningsområdet 2008–2010, "Norden – en ledande, dynamisk kunskaps- och kompetensregion", lades fram på Nordiska rådets session i Oslo år 2007. Strategin trädde i kraft den 1 januari 2008. Strategin kan laddas ned på <http://www.norden.org/da/nordisk-ministerraad/ministerraad/nordisk-ministerraad-for-uddannelse-og-forskning-mr-u/strategi>

Det här är andra gången Nordiska ministerrådet (NMR) redogör för uppföljningen av strategin. Första gången var på Nordiska rådets session i Helsingfors i oktober 2008.

Erfarenheterna av strategin är goda, och arbetet med en ny strategi för 2011–2013 har påbörjats.

Redogörelsen är utformad på så sätt att det för vart och ett av områdena i strategin först ges en återgivning av de fastställda målen för varje respektive område följt av en kortfattad redogörelse över de viktigaste resultaten och aktiviteterna.

Huvudprioriteringar

Globaliseringsprocessen

Mål #1:	MR-U skall stödja och stimulera konkreta samarbeten som skapar nordiskt mervärde mellan de nordiska länderna och de självstyrande områdena på utbildnings- och forskningsområdet
Mål #2:	NMR skall utgöra en arena där nordiska globaliseringsinitiativ och globaliseringserfarenheter inom utbildning och forskning syntetiseras och sprids

Arbetet inom MR-U:s område har haft stort fokus på och präglats av det globaliseringsarbete som sattes igång år 2008. Ministerrådet anser att statsministrarnas globaliseringsinitiativ har skapat en ny riktning för och en bättre inriktning på det nordiska utbildnings- och forskningssamarbetet. Ministerrådet anser att de fyra globaliseringsprojekt som MR-U har huvudansvaret för (se nedan) har utvecklats på ett bra sätt och att delleveranserna hittills i form av bland annat rapporter, konferenser och politiska diskussioner har varit relevanta och bra. Ministerrådet menar att projekten bidrar till att samla och fokusera insatserna på hela utbildningsområdet och att möjligheterna till kunskapsdelning har stärkts.

Nordiska rådet

Dokument 11

Framlagt av:
Nordiska ministerrådet

J.nr. 09-00288-1

MR-U har följt upp globaliseringsinitiativet och har fört tematiska diskussioner som har bidragit till en dynamisk utveckling av initiativet och det allmänna arbetet när det gäller:

- lärarutbildningen i Norden
- från skola till arbetsliv
- kreativitet, innovation och entreprenörskap i globaliseringens tid
- investeringar i forskning, utveckling och utbildning i kristider
- vuxnas lärande i kristider

MR-U har *huvudansvar* för följande globaliseringsprojekt:

- Nordisk Toppforskning
- Utvecklingen av det nordiska forsknings- och innovationsområdet (NORIA) – tillsammans med MR-NER
- Främjande av högre utbildning i Norden
- En god upplärning av ungdomar och vuxna

MR-U har *huvudansvar* för följande globaliseringsprojekt:

- Innovationsrepresentation i Asien
- Nytt nordiskt innovationspris
- Gemensamt nordiskt EnergiExpo
- Världsutställningen i Shanghai 2010
- Belysning av konsekvenserna av klimatförändringarna på naturresurser i Norden
- Utveckling och profilering av Norden som center för kreativa industrier

MR-U:s engagemang i globaliseringsarbetet framgår av beskrivningen under respektive fokusområde.

- Utöver de nämnda globaliseringsprojekten har MR-U sammanställt ett samlat **nordiskt åtgärds paket på kunskapsområdet i samband med klimattoppmötet** i Köpenhamn (COP15) i december 2009. Åtgärds paketet har redan bidragit både till ny uppmärksamhet och ett starkt samarbete när det gäller klimat och klimatrelaterade frågor.

- De nordiska utbildningsministrarna bjuder in till deltagande på *Nordiska klimatdagen*, som är en del av upptakten till COP15. Målet är att skapa en större medvetenhet och kunskap om klimat och samtidigt aktivt engagera elever, lärlingar, lärare och annan undervisningspersonal i klimatfrågor i ljuset av COP15. Nordiska klimatdagen går av stapeln den 11 november, men arbetet med projekt och aktiviteter kan pågå både före och efter den dagen. En gemensam nordisk webbportal – www.klimanorden.org – har lanserats, och den innehåller en verktygslåda med klimatundervisningsmaterial från hela Norden. Portalen innehåller webbaserat undervisningsmaterial samt information om samnordiska arrangemang, temasidor och projekt. På klimatdagen anordnas det ett frivilligt "klimatuppdrag" – ett sms-understött undervisningsförlopp som blir världens kanske största mobiltelefonexperiment. Detta är särskilt för årskurs 7–9. De nordiska utbildningsministrarna bjuder också in olika aktörer till att bli partner i Nordiska klimatdagen. Ministrarna kommer dessutom att bidra själva med profilering av klimatdagen. Resultaten/erfarenheterna från Nordiska klimatdagen kommer att profileras i en samnordisk monter på COP15.

- *Nordplus ramprogram* har klimat som prioriterat område i ansökningsomgången för 2009, och detta kommer att fortsätta år 2010. Klimat var huvudprioritet i 15 procent av ansökningarna år 2009. 55 ansökningar med klimat som huvudprioritet tilldelades projektstöd, varav 36 Nordplus Junior-projekt. På www.klimanorden.org, Nordiska klimatdagens webbportal, har Nordplus en temasida. Framgångshistorier från Nordplus-projekt inom klimat kommer att profileras under COP15 och på Nordiska klimatdagen, bland annat genom ministerbesök på Nordplus-skolor.
- Klimat lyftes fram som ett politiskt prioriterat område vid utlysningen av *Nordic Master Programmes* (NMP) 2009, och två av de fyra nya NMP handlar om klimat.
- NMRS har bett NordForsk att utarbeta en översikt som beskriver de samlade satsningarna på klimatforskning och viktiga forskningsresultat i de nordiska länderna med relevans för COP15. Fokus kommer att ligga på att beskriva nordiska styrkepositioner och områden inom vilka Norden kan fungera som en global föregångsregion och förebild. Nordiska forskningsresultat med relevans för klimatproblematiken i utvecklingsländer kommer särskilt att belysas. Resultatet är rapporten *Nordic Climate Change Research*, som ska lanseras och presenteras på COP15.
- *Toppforskningsinitiativet* profileras i olika sammanhang i ljuset av FN:s klimattoppmöte i Köpenhamn. Profileringsinitiativen av TFI under 2009 är bland annat: en gemensam nordisk monter på COP15 i december, en utställningshall på Nordatlantens Brygge i Köpenhamn under COP15, profilering på Nordic Climate Solutions i september, en klimatturné i de nordiska huvudstäderna våren/sommaren 2009 med Harald Dovland och de nordiska miljöministrarna samt den internationella vetenskapliga Climate Change-kongressen i Köpenhamn i mars 2009.

Nordiska rådet

Dokument 11

Framlagt av:
Nordiska ministerrådet

J.nr. 09-00288-1

Ämnesinriktade fokusområden

Utbildning och arbetsmarknad

Mål #1	En bra förskola samt barn- och ungdomsutbildning för alla som bas för vidare utbildning, social sammanhållning och ett gott liv.
Mål #2:	Främja och understödja kunskap, kompetens och erfarenhetsutbyte kring livslångt lärande i Norden
Mål #3	Stärka kunskapsnivån genom att en ökad andel av en ungdomsårgång genomför en ungdoms- och vidareutbildning
Mål #4	Nordiska utbildningssystem som stimulerar god integration av personer med utländsk bakgrund
Mål #5	Främja samarbete mellan skola och arbetsliv i yrkesutbildning samt erkännande av realkompetens
Mål #6	Främja en hög kvalitet i de nordiska lärarutbildningarna
Mål #7:	Främja samarbete om utbildningsforskning och om förmedling av forskningsresultat om undervisning

Grundskola och vidareutbildning (ungdomsutbildning)

Ministerrådet anser att statsministrarnas globaliseringsinitiativ har bidragit till att samla och fokusera insatserna på området daghem/förskola, grundskola och vidareutbildning, och att det nyinrättade Lärande- och dialogforumet (se nedan) ökar möj-

ligheterna till kunskapsdelning över skol- och nivågränserna samt mellan utbildningssektorn och arbetslivet.

- Följande resultat och effekter har uppnåtts inom globaliseringsprojektet **"En bra undervisning för ungdomar och vuxna"**:

Nordiska rådet

Dokument 11

Framlagt av:
Nordiska ministerrådet

J.nr. 09-00288-1

- *Avhopp*: Studien "Ungdomars väg från skola till arbetsliv – Nordiska erfarenheter" publicerades år 2008. Med bakgrund i studien anordnades en nordisk konferens, "Från yrkesutbildning till arbetsliv – ett nordiskt perspektiv", i Sverige 2008, och det hölls en temadiskussion med detta tema i MR-U 2/08. Det har gjorts en studie med huvudsyftet att ge en statusöversikt över forskning om avhopp i de nordiska utbildningssystemen. Vidare ska studien kartlägga centrala politiska initiativ och satsningar för att förebygga avhopp i Norden samt de åtgärder som anses som de mest framgångsrika när det gäller att förebygga avhopp. Studien blir färdig i december 2009. Att sprida erfarenheter av resultaten kommer att vara centralt under 2010, och man kommer också att utvärdera om det finns en grund till ett nordiskt program för utbildningsforskning- och förmedling, däribland forskning om avhopp, bland annat grundat på en rekommendation från Nordiska rådet.
- *Lärlingsverksamhet – samarbete skola-arbetsliv*: I och med Köpenhamnsprocessen på europeisk nivå pågår det en rad initiativ för att öka genomsynligheten, möjligheterna till mobilitet och kvaliteten i lärlingsverksamheten. Man har genom det nordiska skolsamarbetet tillsatt en egen arbetsgrupp som följer upp den här processen på nordisk nivå. Genom detta arbete har man under 2009 tagit initiativ till en studie om sambandet mellan framtidens kompetensbehov och innehåll i samt utformning av lärlingsverksamheten i de nordiska länderna. Målet med studien är att bidra till ökade kunskaper om och erfarenhetsutbyte när det gäller sambandet mellan framtidens kompetensbehov och hur innehållet i lärlingsverksamheten skapas och utformningen av den sker i de nordiska länderna.
- *Entreprenörskap*: På MR-U 1/09 beslutade ministrarna under en temadiskussion om kreativitet, innovation och entreprenörskap i globaliseringens tid att man ska genomföra en så kallad komparativ studie om kreativitet, innovation och entreprenörskap i utbildningen. Bakgrunden till beslutet är bland annat en önskan om att främja kreativitet och innovation i utbildningssystemet. Studien utlyses hösten 2009. Nordiska ministerrådet anordnar tillsammans med Island konferensen "Innovation and Creativity – in the hands of the young" i december 2009.
- *Lärande- och dialogforum*: Målet med forumet är att utveckla nya sätt att anordna möten och konferenser. Genom nya mötesmetoder vill man säkra en ökad inläring genom dialog och erfarenhetsutbyte, aktiva och engagerade deltagare samt ett ökat fokus på resultat och kunskapsdelning samt att skapa uppmärksamhet kring/profilera teman, innehåll och mål för globaliseringsprojektet. Lärande- och dialogforum är i linje med statsministrarnas önskan om "ett synligare Norden". Det första lärande- och dialogforumet hölls på Island i september 2009 då temat var "En helhetsorienterad utbildningspolitik" och samlade närmare 140 deltagare från hela utbildningssektorn och arbetslivet i Norden. Temat för det andra lärande- och dialogforumet kommer att vara Innovation and Creativity – in the hands of the young", och äger rum på Island i december 2009. Lärande- och dialogforumet kommer att användas på olika konferenser, seminarier och så vidare, men också vara en interaktiv mötesplats via www.dialognorden.org. På webbplatsen har man bland annat samlat en rad metoder som kan bidra till ett ökat lärande och en förbättrad dialog.

- *PISA-rapport och -konferens*: I augusti 2009 presenterades rapporten "Northern Lights on PISA 2006", som jämför de nordiska ländernas resultat i PISA-undersökningen från 2006 med särskild tonvikt på inläringen inom naturvetenskap, på en nordisk konferens på Island med cirka 150 deltagare. Genom det nordiska skolsamarbetet har man tillsatt en arbetsgrupp som har

haft i uppdrag att utarbeta en nordisk rapport och anordna en konferens där resultaten skulle presenteras. Gruppen har också bidragit till ett samarbete som skett innan de respektive ländernas bidrag till tema/frågor för PISA 2012. Man kommer att utvärdera ett vidare samarbete inom detta område med tanke på framtida PISA-undersökningar.

- Utöver de åtgärder som nämns ovan anordnas det i det nordiska skolsamarbetets regi en rad aktiviteter inom flera områden, bland annat när det gäller vilken roll förskola och daghem kan spela i dagens samhälle och som ett första led i livslångt lärande, jämlikhet i undervisningen, effekter av yrkestävlingar inom lärlingsverksamheten, de små hantverksområdenas situation, utveckling av digitala undervisningsmedel och vinster vid användning av IKT i undervisning och inläring samt förberedelserna av Nordiska klimatdagen.

Nordiska rådet

Dokument 11

Framlagt av:
Nordiska ministerrådet

J.nr. 09-00288-1

Vuxnas lärande

Ministerrådet anser att man genom Nordiskt nätverk för vuxnas lärande (NVL) har etablerat en helt ny metod för kunskapsdelning i de nordiska länderna och självstyrande områdena inom området vuxnas lärande, som omfattar folkbildning, grundutbildning för vuxna, arbetsmarknadsutbildning samt fortbildning och vidareutbildning i ett perspektiv av livslångt lärande.

- Inom ramen för globaliseringsprojektet **"En bra undervisning för ungdomar och vuxna"** har man åstadkommit följande på området vuxnas lärande:

- *Ett utvecklingsarbete om vuxnas baskompetens.* Baskompetens inom läsning, skrivande, talbehandling och IT är en avgörande faktor för människor i en allt mer kunskapsbaserad värld. En studie om skapandet av en effektiv läs- och skrivundervisning för vuxna inleddes år 2009. Resultaten från mellanrapporten kommer år 2010 och kommer att kunna identifiera behov av ytterligare åtgärder på området.

- *Ny organisation och struktur för Nordiskt nätverk för vuxnas lärande (NVL):* Mot bakgrund av utvärderingen av NVL har man från och med den 1 juli 2009 inrättat en ny värdorganisation för NVL med en huvudkoordinator, landkoordinatorer, kontaktpersoner i de självstyrande områdena och en webbredaktör. NVL ska under 2009 främja livslångt lärande och kompetensutveckling, bidra till personlig utveckling och demokratiskt deltagande, främja samspelet med Nordplus-ramprogrammet och på ett strukturerat och strategiskt sätt informera om erfarenheter av och resultat från nordiskt samarbete om vuxnas lärande genom följande överordnade teman: kompetensutveckling, kvalitet och kvalitetsutveckling, validering och vägledning. NVL har uppnått följande resultat:

- Man har genomfört två nordiska konferenser under 2006 och 2008 med 140 deltagare om *kvalitet och kvalitetsutveckling* mot bakgrund av den nordiska rapporten "Systematisk kvalitetsarbete i voksnes läring Nordiske brikker til en mosaik" med exempel på hur olika sektorer inom vuxnas lärande arbetar med kvalitet, och med förslag till insatsområden. Man har genomfört två uppföljningskonferenser och avslutat en nordisk-europeisk workshop (25 deltagare) under 2008 för erfarenhetsutbyte om kvalitetsarbete. Man har gett ut tre temanummer av webbtidskriften DialogWeb om temat. Slutligen har NVL vidarebefordrat den nordiska rapporten till EU-kommissionens arbetsgrupp om kvalitetsutveckling.
- Man har inlett ett *samarbete med Nordplus Vuxen*-administratörer för att öka kännedomen om Nordplus ramprogram och höja kvaliteten på Nordplus Vuxen-ansökningarna. Under 2008/2009 har NVL i samarbete med de nationella Nordplus Vuxen-administratörerna hållit åtta seminarier och ett webbmöte om nordiskt samarbete och projektutveckling. NVL:s webbplats har information om en rad Nordplus Vuxen-projekt.

- Den nordiska studien om validering, "Validering i de nordiska länderna – Policy och praktik" med en jämförelse av ländernas strategier för implementering av validering samt beskrivningar av framtidens utmaningar har diskuterats i samtliga nordiska länder. 2008 höll man ett seminarium i Sverige om validering inom folkbildningen med cirka 60 deltagare. Seminariet hölls i samarbete med Folkbildningsrådet, Rørelsefolkhögskolorna och NVL. Studien har presenterats i en europeisk tidskrift, *Lifelong Learning in Europe* (LLinE), och på OECD:s webbplats www.oecd.org finns det en direkt länk till NVL:s webbplats, där validering av icke formellt lärande tas upp.
- Rapporten "Active Learning and Ageing at Work: New visions and opportunities for older workers in the Nordic countries" om ambivalenser och konflikter för äldre i arbetslivet.
- Under 2008 har NVL bedrivit ett aktivt samarbete med cirka 80 olika organisationer i Norden inom området vuxnas lärande. NVL:s aktiviteter i form av nätverk, konferenser, möten och seminarier är förankrade i alla länder och bidrar till skapande av nätverk, utbyte av erfarenheter och kunskapsdelning. Mellan 2005 och 2008 har det skett en ökning av antalet deltagare från 1 298 år 2005 till 2 209 år 2008, medan antalet deltagare i webbaserade arrangemang har vuxit från 103 deltagare år 2007 till 289 onlinedeltagare 2008.
- Informationsverksamhet: Nyhetsbrevet NVLnytt utkommer med 11 nummer 2009, webbtidskriften DialogWeb utkommer med 8 nummer. Och antalet långa besök (på över 30 minuter) på NVL:s webbplats www.nordvux.net var under perioden januari till juni 2009 99 607, medan antalet nedladdningar under samma period var 32 672.
- Följande initiativ har inletts under 2009:
 - Studie om e-verktyg för validering i Norden och en översikt över fortbildningsmöjligheterna för lärare inom vuxenutbildningarna.

Nordiska rådet

Dokument 11

Framlagt av:
Nordiska ministerrådet

J.nr. 09-00288-1

Läroarbete/lärorollen samt utbildningsforskning- och förmedling

Nordiska ministerrådet har haft fokus på läroarbete och lärorollen i sitt arbete de senaste åren. Det nordiska samarbetet har, bland annat genom jämförande studier och erfarenhetsutbyte, enligt ministerrådets bedömning bidragit positivt till att fokusera på de samlade utmaningarna inom detta område och gett viktiga bidrag också till de nationella processerna på området. Nu undersöks de reella möjligheterna för ett större gemensamt nordiskt initiativ till utbildningsforskning och -förmedling. Genom detta kommer det att ges indikationer på huruvida länderna kan skapa nya och mer långsiktiga lösningar på utbildningsområdet och om området kan få en särskilt stark nordisk position i framtiden.

- *Studie av rekryteringsproblematiken i de nordiska läroarbeteutbildningarna:* Enligt resultaten i rapporten "Komparativt studium af de nordiske læreruddannelser" (Komparativ studie av de nordiska läroarbeteutbildningarna) ansågs rekryteringsproblematiken som ett av de fyra viktigaste områdena för att främja kvaliteten i den nordiska läroarbeteutbildningen. Nordiska ministerrådet har på grundval av detta inlett en ny studie om rekryteringsproblematiken när det gäller de nordiska läroarbeteutbildningarna. Huvudsyftet med studien är att söka en förklaring på orsakerna bakom skillnader mellan rekryteringen till den finska läroarbeteutbildningen och de andra nordiska läroarbeteutbildningarna. Studien väntas bli klar i december 2009.
- *Nordisk master i läroarbeteutbildning:* Nordiska ministerrådet har bett Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) om ett erbjudande på en utredning av möjligheterna att utveckla en gemensam nordisk master i läroarbeteutbildning. Utredningen siktar särskilt på att undersöka möjligheterna till en gemensam master inom ramen för konceptet Nordic Master Program (NMP). Dessutom ska utredningen ha fokus på vilka juridiska hinder som kan finnas i de nordiska länderna för etableringen av en gemensam nordisk master i läroarbeteutbildning. En slutlig rapport kommer i december 2009.

- *Möjlighetsstudie om ett nordiskt utbildningsforsknings- och förmedlingsinitiativ:* Projektet har som huvudsyfte att samla in mer allmän information om forskningen på utbildningsområdet i Norden för att därmed kunna utvärdera grunderna för en större satsning inom detta område. I samband med detta kartläggs pågående och planerade utbildningsforskningsinitiativ i de nordiska länderna och självstyrande områdena. Projektet ska vidare ge en överordnad beskrivning av utbildningsforskningsfältet i Norden, och ministerrådet vill titta på möjligheten till samordning av flera nationella initiativ på området.

Nordiska rådet

Dokument 11

Framlagt av:
Nordiska ministerrådet

J.nr. 09-00288-1

Universitet och arbetsliv	
Mål #1:	Identifiera och stödja områden där nordiska universitet och högskolor kan samarbeta för att uppnå större gemensam styrka
Mål #2:	Följa upp och utveckla satsningen på Nordic Master Program som ett led i att förstärka nätverkssamarbetet mellan universitet och högskolor i Norden
Mål #3:	Effektiv samverkan mellan utbildning, forskning och näringsliv

Ministerrådet anser att statsministrarnas fokus på globalisering har haft en stimulerande inverkan på det gränsöverskridande samarbetet inom högre utbildning. En direkt konsekvens av initiativet är utvecklingen av de nordiska mastersprogrammen.

- Följande resultat och effekter har uppnåtts genom globaliseringsprojektet **"Främjande av högre utbildning i Norden"**:

- *Profilering av högre utbildning i Norden:* Pilotprojektet rörande profilering av högre utbildning i Norden startades våren 2009. I maj 2009 arrangerades en workshop där representanter från ländernas ansvariga profileringsaktörer, nordiska universitet m.m. deltog. Syftet med workshopen var att diskutera de olika strategiska nivåerna inom profileringsarbetet och komma fram till definierade områden som lämpar sig för nordiska profileringsåtgärder. På basis av workshopen har broschyren "Nordic Masters" utarbetats, där bland annat Nordisk Master-konceptet är med. Bidragen från workshopen skapar dessutom en grund till en långsiktig strategi för profilering av högre utbildning i Norden som ska utarbetas i december 2009.
- *Nordic Master-program:* Våren 2009 genomfördes den andra utlysningen av medel för utveckling av nordiska mastersprogram. En nordisk/internationell expertgrupp utvärderade ansökningarna och fann att 4 program levde upp till de högt ställda kvalitetskraven.
- *Kommersialisering:* Mot bakgrund av rapporten "Jakten på ett nytt Google – om kommersialisering av forskning och entreprenörskap vid nordiska lärosäten" som tagits fram av SISTER, (Swedish Institute for Studies in Education and Research), hölls det i Nordiska ministerrådets regi en workshop i Köpenhamn i maj 2009. Syftet med workshopen var att utifrån SISTER-rapporten komplettera samt samla in erfarenheter och synpunkter på hur kommersialisering av forskning och innovation på universitet och högskolor kan se ut i framtiden, bland annat för att skapa en grund för kunskapsutbyte mellan de nordiska lärosätena. Dessutom var syftet att identifiera vilka slags gemensamma nordiska initiativ och insatser som kan göras för att stärka Norden som en gemensam och integrerad plattform för forskning och innovation i den globala konkurrensen om kunskap och utveckling. Workshopen var välbesökt och med bred uppslutning från representanter för universitet, högskolor, den politiska världen, näringsliv, offentlig sektor m.m. Resultaten från denna workshop ligger till grund för fortsatta initiativ inom området.

Mål #1:	Vidareutveckla det nordiska forsknings- och innovationsrummet (NORIA) som syftar till att utveckla Norden som region i Europa (ERIA) och andra delar av världen
Mål #2	Förstärka forskning och innovation genom ökade satsningar på de gemensamma nordiska institutionerna med ansvar för forskning och innovation samt genom ett intensifierat samarbete mellan de nationella forskningsfinansiärerna
Mål #3:	Utveckla och förstärka NordForsks roll som det centrala instrumentet för samordning av nordiska forskningsaktiviteter
Mål #4:	Identifiera styrkepositioner i Norden på forsknings- och innovationsområdet
Mål #5:	Främja samarbete kring forskningsinfrastruktur

Dokument 11Framlagt av:
Nordiska ministerrådet

J.nr. 09-00288-1

Det nordiska forskningssamarbetet har under 2009 gått in i en helt ny fas såväl kvalitativt som kvantitativt. Med Toppforskningsinitiativet inom klimat, energi och miljö (TFI) har de nordiska länderna nu etablerat en samarbetsplattform av internationell volym och genomslagskraft. Toppforskningsinitiativet väver samman, konsoliderar och utvecklar samarbetet mellan de nationella nyckelinstitutionerna inom forsknings- och innovationsområdet. Initiativet förstärker och fördjupar också samarbetet mellan de nordiska institutionerna NordForsk, NICE och NEF. TFI skapar nya möjligheter för det nordiska forskningssamarbetet, men det pekar samtidigt på en rad utmaningar.

TFI och de förstärkta ambitionerna på forskningsområdet har också tydliggjort behovet av en förstärkt samordning och samarbete på alla nivåer samt tydligare principer, processer och riktlinjer för forskningssamarbetet och särskilt för utvecklingen av större gemensamma initiativ.

NordForsk etablerades 2005 och är nu på väg in i en ny strategi- och utvecklingsfas. Det har skett stora politiska och samhällsliga förändringar – globalt, europeiskt och nordiskt – under tiden efter bildandet av NordForsk: ökad globalisering med gemensamma stora utmaningar, utvecklingen av det europeiska forskningssamarbetet och inte minst de nordiska statsministrarnas globaliseringsinitiativ.

De här förändringarna under åren har inte gjort NordForsk mindre betydelsefullt, tvärtom har betydelsen av ett välfungerande och effektivt NordForsk med förmåga att bygga goda samarbetsrelationer vuxit och dess roll i det nordiska samarbetet förstärkts. Detta är en stor utmaning för NordForsk de kommande åren.

- Följande resultat och effekter har uppnåtts inom ramen för globaliseringsprojektet "**Nordiska toppforskningsinitiativet inom klimat, energi och miljö**":

- Toppforskningsinitiativet inledde under 2009 sitt arbete. En inkluderande och effektiv organisation har upprättat och framgångsrikt inlett sitt arbete. En styrelse bestående av nationella nyckelaktörer på hög nivå har etablerats under ledning av styrelseordförande generaldirektör Rolf Annerbergs (Sverige). De 6 programkommittéerna för de olika delprogrammen har etablerats och samlar och integrerar mer än 100 nationella experter inom forskning och innovation. De tre nordiska institutionerna NordForsk, NICE och Nordisk energiforskning utgör tillsammans ett integrerat och välfungerande sekretariat. Den samlade organisationen sammanför innovation och forskning och skapar helt nya

förutsättningar för ett markant nordiskt bidrag till lösningen av stora samhälleliga utmaningar.

- Samtliga delprogram förväntas publicera utlysningar under 2009 eller tidigt 2010. Initiativets första utlysning publicerades inom delprogrammet "Effektstudier och anpassning till klimatförändringar" i augusti 2009 och de första utlysningarna inom programmen "Klimatförändringens växelverkan med kryosfären" och "Integration av storskalig vindkraft" har på förhand aviserats till oktober 2009.
- Initiativet har presenterats i EU:s högnivågrupp för "joint programming" (GPC) under CREST som en kandidat till "joint program initiative" (JPI) och utvärderingar av initiativet som plattform mot omvärlden fortsätter, däribland EU:s Östersjöstrategi. EU har föreslagit TFI som möjligt flaggskeppsprojekt under EU:s kommande Östersjöstrategi. Initiativet utvecklar också sitt arbete och sina strategier i relation till EU:s 7:e ramprogram för forskning och till andra relevanta forsknings- och innovationspolitiska instrument inom EU.
- Strategiska insatser görs under 2009 och 2010 för att utveckla arbetet med att involvera industri och näringsliv i initiativet med den långsiktiga ambitionen att stärka banden mellan de mest framstående forskningsmiljöerna och den privata sektorn, näringslivet och industrin och med ambitionen att långsiktigt stimulera framväxten av nya innovationer.
- Initiativet profileras som en del av ett attraktivt och öppet nordiskt forsknings- och innovationsområde, särskilda aktiviteter planeras i relation till klimattoppmötet i Köpenhamn (COP15) hösten 2009. TFI bidrar till MR-U:s samlade handlingspaket i samband med klimattoppmötet.
- Ett följeforskningsprojekt som följer programmet och kontinuerligt utvärderar succékritiska komponenter har initierats. TFI genomgår under våren 2010 en halvtidsutvärdering med sikte på förbättringar och utveckling.

Nordiska rådet

Dokument 11

Framlagt av:
Nordiska ministerrådet

J.nr. 09-00288-1

- Följande resultat och effekter har uppnåtts inom globaliseringsprojektet **"Utvecklingen av det nordiska forsknings- och innovationsområdet (NORIA)"**:

Spjutspetsprojekt

- Den gränsöverskridande forskningsfinansieringen har utvecklats. Norges forskningsråd har som första forskningsråd fattat beslut om att öppna för sökande från nordiska institutioner och samarbetsorgan.
- eScience etableras som ett gemensamt forskningsområde. En strategi har utvecklats och den konkreta framtagna handlingsplanen för eScience förverkligas i dialog med de nationella nyckelaktörerna. eScience utvecklas också som nytt nordiskt globaliseringsinitiativ.
- En gemensam kunskapsinfrastruktur för den femte friheten runt Östersjön bedöms vara utvecklad. En möjlighetsstudie med nyckelaktörerna i samtliga länder runt Östersjön involverade har genomförts med positiva och potentiellt banbrytande resultat. Nu utvärderas en realisering. Kunskapsinfrastruktur för den femte friheten innefattar samarbetet kring fysisk infrastruktur för högkapacitetsnätverk, högkapacitetsnätverk för avancerat forskningssamarbete och utveckling av prioriterade digitala tjänster samt eScience.
- *Strategisk utveckling*
- Kapaciteten och förmågan att på ett samordnat sätt bygga upp, etablera och genomföra större gemensamma forskningsprogram inom Norden utvecklas och förstärks genom ett projekt kring governance i det nordiska forskningssamarbetet. Arbetet skapar förbättrade förutsättningar för utvecklingen och realiseringen av den femte friheten ("den fria rörligheten för kunskap") i Norden och

särskilt med hänsyn till större nordiska initiativ som nuvarande eller framtida toppforskningsinitiativ. Projektet omfattar alla forskningsinriktade ämbetsmannakommittéer och nordiska forskningsaktörer samt de nationella forskningsråden.

- Forsknings- och innovationssamarbetet stärks ytterligare genom en workshop på hög nivå mellan ÅK-U och ÅK-NER (näring) och företrädare för de nationella forsknings- och innovationsfinansiärerna om gemensamma visioner och uppgifter för det nordiska forsknings- och innovationssamarbetet.
- Synergierna mellan det nordiska forsknings- och innovationsområdet och ERA utvecklas. En rapport kring förstärkta synergier mellan det nordiska forsknings- och innovationsområdet och ERA har presenterats och konsulterats med berörda aktörer. Rapporten följs upp genom en konkret handlingsplan, däribland förstärks relationerna och nätverken mellan nyckelaktörer i det nordiska forskningssamarbetet och nationella aktörer stationerade i Bryssel. En workshop för att förstärka relationerna mellan nyckelaktörerna planeras till början av 2010 i Bryssel. Back-to-back arrangeras genom ett möte med EU-kommissionen (DG Research).

Nordiska rådet

Dokument 11

Framlagt av:
Nordiska ministerrådet

J.nr. 09-00288-1

NordForsks utveckling sedan etableringen år 2005 är mycket positiv. Mer än 11 000 forskare är idag involverade i forskningsaktiviteter finansierade av NordForsk. NordForsk har utvecklat ett programpaket bestående av en bred uppsättning finansieringsinstrument, goda utvärderingsprocesser i linje med internationell vetenskaplig praxis och har i dag en projektportfölj på över 200 projekt.

- *Nordic Centers of Excellence (NCoE)*: Flaggskeppet för samman och etablerar nära kontakter mellan Nordens främsta forskningsmiljöer. Satsningen bygger på betydande nationella investeringar och har visat sig mycket framgångsrik. Totalt omfattas drygt 1 600 forskare av NCoE-ordningen. Den unika modellen med NCoE har potential att bli en förebild för framtida europeiskt forskningssamarbete. NCoE inom klimatområdet ("Global change") har utvärderats med mycket goda resultat. NCoE modellen förs vidare och utvecklas i TFI
- Koordineringen av gemensamma nordiska forskningsinvesteringar har förstärkts genom lanseringen av det s.k. *NORIA net* – ett finansieringsinstrument riktat mot de nationella forskningsfinansierande organen. Sju NORIA-net tog emot stöd 2007 och ytterligare två har etablerats under 2008. Under 2009 har två av programmen resulterat i gemensamma nordiska forskningsprogram och flera förväntas vara på kommande de närmaste åren.
- Samarbetet mellan universitet och näringsliv utvecklas. NordForsk har under 2008 lanserat ett *Private Public Partnership (PPP) PhD Program* som baseras på ett nära samarbete mellan universitet, företag och PhD-studerande. 10 konkreta projekt har beviljats medel under 2009.
- Samarbete kring *forskningsinfrastruktur* har förbättrats. Programmet *Joint Nordic Use of Research Infrastructure* har lanserats och 19 konkreta projekt har satts igång.
- Den nordiska forskningspolitiska kunskapsbasen och analysförmågan förstärks. NordForsk publicerar löpande *studier som analyserar och identifierar nordiska styrkepositioner*. Rapporterna "The Nordic region as a global health lab" och "Nordic Excellence: A Bibliometric Exploration of Common Nordic Research Funding Opportunities" visar båda på att Norden har en potential att utvecklas till globala förebilder inom högt prioriterade forskningsområden och identifierar konkreta områden för nordiska forskningsinvesteringar. I samband med klimattoppmötet i Köpenhamn i december 2009 publiceras en översikt över den nordiska klimatforskningen.

2003 inleddes en process då ett stort antal nordiska forskningsinstitutioner – NIAS, NordVulk, NIFS, Nordita och NSI – överfördes till nationellt ägandeskap med nordisk profil och medfinansiering. Hela denna process har nu genomförts. Samtliga samarbetsorgan har utvärderats av internationella experter och utvärderingarna

pekar på att reformprocessen har varit framgångsrik och skapat nationellt förankrade miljöer av hög internationell kvalitet. Samtliga organ har nu givits nya långsiktiga kontrakt.

Nordiska rådet

Samarbetet med de baltiska länderna har utvecklats och givits en stabil bas genom en överenskommelse om principer och riktlinjer för forskningssamarbetet mellan Nordiska ministerrådet och Estland, Lettland och Litauen. Avtalet innebär ett samarbete på jämbördiga villkor baserat på gemensamma prioriteringar och gemensam finansiering.

Dokument 11

Framlagt av:
Nordiska ministerrådet

Nordplus ramprogram 2008–2011

J.nr. 09-00288-1

Mål #1	Utveckla deltagarländernas utbildningssystem i ett perspektiv av livslångt lärande och konkurrensförmåga gentemot de utmaningar som globaliseringen och den demografiska utvecklingen skapar
Mål #2	Främja nordiska språk och nordisk kultur och ömsesidig nordisk-baltisk kulturell förståelse
Mål #3	Främja kontinuitet och förnyelse av Nordplus-programmens målgrupper genom ett brett utbildningssamarbete, utvecklingsprojekt, utbyte och nätverksbyggande
Mål #4	Stödja, bygga på, dra nytta av och sprida innovativa produkter och processer på utbildningsområdet genom ett systematiskt utbyte av erfarenheter och goda exempel
Mål #5	Bidra till att skapa ett nordiskt-baltiskt utbildningsområde
Mål #6:	Sprida och använda resultaten från Nordplus-programmen på ett effektivt sätt

Nordplus ramprogram är tillsammans med Nordplus nordiska språk- och kulturprogram Nordiska ministerrådets största program. Över 10 000 människor i Norden och de baltiska länderna deltar i programmen varje år och många fler har glädje av resultaten. Vid införandet av de nya programmen 2008 införde man en ny programorganisering, en ny administrationsordning och nya programkommittéer för alla program. Vidare upprättades en gemensam webbportal och införde ett gemensamt webbansöknings- och webbrapporteringsystem (ARS). Ministerrådet anser att de gemensamma nordisk-baltiska programkommittéerna inom ramprogrammet samt programkommittén för språk- och kulturprogrammet, tillsammans med administrationsordningen med nationella kontor i vart och ett av de åtta länderna och i de tre självstyrande områdena, är en unik konstruktion som ger en mycket bra grund för rekrytering till programmet, ett solitt deltagande och en större kunskapsdelning för Nordplus-projekt samt för samarbetet mellan länderna.

- De mest markanta förnyelserna i det nya ramprogrammet är en klarare projektinriktning av alla aktiviteter i Nordplus, införandet av det nya tvärgående Horisontalprogrammet och de baltiska ländernas deltagande på lika villkor.
- Ramprogrammet samlar och sätter upp gemensamma mål för samarbete på utbildningsområdet och ska främja kvalitet och innovation i de nordiska och baltiska utbildningssystemen genom att stödja olika typer av utbyte, projekt och nätverk.
- Ansökningarna till och deltagandet i det nya ramprogrammet har varit mycket bra och det råder en sund konkurrens om avtalen. Våren 2009 var den andra gemensamma ansökningsomgången för programmen i Nordplus. Resultaten visar en viss nedgång i antalet ansökningar jämfört med 2008 för de flesta av programmen. Detta kan ha flera förklaringar, bland annat svagare profilering under 2009 än 2008 då programmet var nytt, problem i ARS 2008, finanskrisen, möjligheten att ansöka om stöd för en period på flera år m.m. Fokus för Nordplus-konsortiet år 2009 har bland annat varit att bidra till ett bättre ansökningssystem, att skapa genomsynliga och förutsägbara

rutiner och kriterier i anslutning till behandlingen av ansökningar samt att få ansökningarna genom ARS med minimalt med problem.

Nordiska rådet

	Antal ansökningar per program		Antal beviljade projekt per program	
	2009	2008	2009	2008
Nordplus Vuxen	60	90	40	43
Nordplus Högre utbildning	254	301	210	191
Nordplus Junior	195	340	135	151
Nordplus Horizontal	35	46	18	21
Nordplus Nordiska språk- och kultur	43	48	36	37
TOTALT	587	825	439	443

Dokument 11

Framlagt av:
Nordiska ministerrådet

J.nr. 09-00288-1

- Det beslutades att klimatrelaterade utmaningar får överordnad prioritet inom Nordplus ramprogram för 2009, och man har bestämt att detta även ska gälla under 2010. För mer information om antalet ansökningar med klimat som prioritet, se under rubriken Globaliseringsprocessen.
- Ett prioriterat område för Nordplus-programmen under 2009 och 2010 är att uppnå goda resultat- och effektindikatorer samt att synliggöra och sprida bra projekt och resultat. Webbplatsen www.nordplusonline.org bidrar aktivt till detta. Under 2008 hade webbplatsen 98 300 besök, varav hela 63 500 unika besökare. På webbplatsen har man även upprättat en partnersökdatas med särskilt hög besöksandel från de baltiska länderna.
- Hösten 2009 utfördes en evaluering av Nordplus ramprogram och Nordplus nordiska språk- och kulturprogram. Evalueringen av programmen har som syfte att skapa en grund för en eventuell fortsättning på Nordplus-programmen efter 2011, och att visa huruvida det finns ett behov av ändringar. Evalueringen ska således genom en analys av programperioden 2008–2011 belysa framtida innehållsmässiga och administrativa utvecklingsmöjligheter för programmen.

Språkpolitik

Mål #1:	Stärka grannspråkförståelsen i Norden i linje med språkdeklarationen
Mål #2:	Stärka samarbetet rörande språkteknologisk forskning, utbildning och produktutveckling
Mål #3:	Relevant uppföljning av mål i deklarationen om nordisk språkpolitik

Huvudutmaningen på språkområdet är att de ungas språkförståelse av danska, norska och svenska minskar för varje år. Emellertid har den nya organiseringen på språkområdet, som trädde i kraft den 1 januari 2009, gjort det möjligt att framöver flytta fokus mot målgruppen barn och unga och att stärka deras språkförståelse. Hela omläggningen har visat sig vara ett oerhört krävande förfarande. Den nya inriktningen öppnar för ett brett samarbete mellan flera olika aktörer på språkområdet.

Under 2009 har Nordiska ministerrådet uppnått följande på språkområdet:

- *Uppföljningen av språkdeklarationen:* Till Nordiska rådets session kommer det en redogörelse om uppföljningen av språkdeklarationen, som innehåller landrapporter. Arbetet med att stärka grannspråkförståelsen i Norden är förankrat i den nordiska språkdeklarationen från 2006.
- *Ny nordisk språkkonvention:* Förslaget på en ny nordisk språkkonvention behandlas i NSK (Nordiska samsamarbetskommittén) och i MR-SAM (de nordiska samsamarbetsministrarna).

- Den nya expertgruppen *Expertgruppen Nordens Språkråd* (ENS), som har fokus på rådgivning, har som programkommitté delat ut medel under Nordplus nordiska språk- och kulturprogram. I Nordplus nordiska språk- och kulturprogram 2008–2011 har man öronmärkt 2 MDKK till mobilitet på grundskole-, gymnasie- och yrkesskoleområdet för att stärka både elevernas och den pedagogiska personalens språkförståelse, språkkunskaper och kulturkännedom.
- *Ny nordisk språksamordning vid Dansk Sprognævn (Danska språknämnden)*: Nordisk Sprogkoordination har utarbetat en plan för arbetet och samlat Nätverket för språknämnderna i Norden och programmet för språkkurser, det vill säga Nordkurs, Nordspråk och De nordiska pärlorna för att diskutera inriktningen på arbetet. För att Sprognævnet ska kunna ta tillvara både den nya koordinatorfunktionen och de överenskomna nätverksaktiviteterna under Nätverket för språknämnderna i Norden uppgår anslaget till sammanlagt 1,8 MDKK årligen.

Programmet för språkkurser består av följande *Nordkurs* (kurser för nordiska universitetsstudenter i de nordiska ländernas respektive språk, kultur och litteratur), *Nordspråk* (kurser för nordiska lärare på grundskolor, gymnasier och lärarutbildningar) och *De nordiska pärlorna* (kurser för lärarstudenter i grannspråk och grannkultur. De fyra kursgårdarna eller institutionerna Hannaholmen, Voksenåsen, Lysebu och Schæffergården kallas för de nordiska pärlorna).

Dessa tre blev från och med den 1 januari 2009 organiserade under samma paraply. Det överordnade syftet med "Nordisk mål" är att utbilda lärare (blivande och praktiserande) att bli kompetenta i att undervisa i Nordens språk och inspirera och motivera dem till att satsa mer på denna undervisning. Kurserna ska ge dem ökade kunskaper om och intresse för grannländernas språk, litteratur samt kultur- och samhällsliv, väcka intresse för granspråksmetodik och granspråksdidaktik, bidra med konkreta erfarenheter och intryck från kulturlivet i grannlandet och ge ämnesmässiga och praktiska pedagogiska kontakter i grannlandet.

- *Nordiska språkpiloter*: Cirka 60 grundskolelärare har deltagit i projektet "Nordiska språkpiloter" för att lära sig hur de ska stärka granspråksundervisningen i grundskolan i Norden. Kursdeltagarna etablerar nätverk av resurslärare som kan verka aktivt bland barn och unga i skolan och inom lärarutbildningen så att granspråksundervisningen stärks.
- Publikationen "Att förstå varandra i Norden", som länge endast har funnits på Internet, har kommit ut i en tryckt version.
- *Språkkampanj*: Som en uppföljning av språkdeklarationen genomförs 2009/2010 en språkkampanj över sektorsgränserna för relevanta sektorer. Kampanjens prioritering och fokus ska vara barns och ungas förståelse av de skandinaviska språken. Kampanjen ska bland annat bidra till att synliggöra nordiska språk nordisk och kultur med fokus på språkförståelse (danska, norska och svenska), att göra barn och unga uppmärksamma på nordisk språkförståelse samt att ge lärare i skolan och andra som arbetar för och med barn och ungdomar verktyg för att medverka till att stärka barns och ungas språkförståelse. Det är ministerrådets mål att kampanjen ska medverka till att lyfta hela språkområdet.

Nordiska rådet

Dokument 11

Framlagt av:
Nordiska ministerrådet

J.nr. 09-00288-1

IT-frågor

Mål #1:	Erbjuda en plattform för erfarenhetsutbyte och samarbete genom ett Nordiskt Toppledarforum för IT-departementens ledare
Mål #2:	Främja eScience som flaggskepp för Norden
Mål #3:	Bidra till att Norden vidareutvecklas som ledande IT-region

Den förnyade organiseringen av ministerrådets arbete med IT-frågor har möjliggjort en skärpt fokusering av det IT-relaterade samarbetet och har frambringat eScience

som ett nytt nordiskt flaggskeppsinitiativ. Genom att upprätta ett informellt forum för IT-direktörerna har man fått ett förstärkt nätverk mellan ländernas beslutsfattare i IT-frågor vilket även ger positiva effekter vid behandling av och kommunikation om nya potentiella initiativ på området.

Nordiska rådet

Dokument 11

Framlagt av:
Nordiska ministerrådet

J.nr. 09-00288-1

- *Forumet för de nordiska ländernas IT-toppledning* har utgjort en bra plattform för nätverksbildning och utbyte på ett nordiskt plan. Man har sedan inledningen på 2008 organiserat två möten per år där aktuella IT-teman har diskuterats.
 - IT-ledarna har väglett varandra om ländernas eHandlingsplaner och eFörvaltning, och om strukturerna i länderna när det gäller IT och eGovernment.
 - IT-ledarna har diskuterat webb 2.0:s inverkan på offentliga tjänster, lagstiftning om universell utformning av IKT-lösningar, erfarenheter om eldentifiering samt haft ett utbyte med den danska IKT-branschorganisationen.
 - IT-ledarna har bidragit till organiseringen av arbetet tillsammans med en expertgrupp på IT-området och gett synpunkter på gruppens pågående arbete genom framtidsscenarioer på IT-området.
- MR-U har fortsatt det intensiva arbetet med att främja *eScience* som ett flaggskepp för Norden. *eScience* har förts vidare i tre utvecklingslinjer som synergiskt drar nytta av varandra; *eScience* som nordisk handlingsplan, *eScience* som spjutspetsprojekt i globaliseringsprojektet om en utveckling av det nordiska forsknings- och innovationsområdet NORIA, samt *eScience* som en del av NMR:s bidrag till en implementering av EU:s kommande Östersjöstrategi.
 - Arbetet med *eScience* som nordisk handlingsplan har lett till en klar inventering av möjliga satsningar inom området *eScience* samt klargjort hur NordForsk i nära samarbete med ländernas och andra nordiska nyckelaktörer och beslutsfattare kan underlätta implementeringen av handlingsplanen.
 - MR-U beslöt att lägga fram *eScience* som ett spjutspetsprojekt i en fortsättning på globaliseringssatsningen när det gäller att utveckla det nordiska forsknings- och innovationsområdet NORIA.
 - MR-U har låtit ta fram en möjlighetsstudie om en kunskapsinfrastruktur för den femte friheten i länderna kring Östersjön som belyser vidare möjligheter att föra *eScience* vidare som en av regionernas styrkepositioner.
- För att bidra till att Norden vidareutvecklas som en ledande IT-region har MR-U tillsatt en *IT-expertgrupp*, med uppgift att ge MR-U råd i IT-politiska frågeställningar.
 - Expertgruppen har valt att arbeta enligt en metodik för framtidsscenarioer, med fokus på möjligheter inom framtidens IT-stödda tjänster. En scenarierapport läggs fram för MR-U/ÅK-U i slutet av 2009.

Granssamarbete

De baltiska länderna	
Mål #1:	Stödja utvecklingen och processen kopplad till Nordplus nya ramprogram så att detta blir så framgångsrikt som möjligt
Mål #2	Använda samarbetet rörande programkommittéerna i Nordplus till utbyte av erfarenheter och god praxis på utbildningsområdet
Mål #3:	Främja forskningssamarbete mellan Norden och de baltiska länderna

Nordiska ministerrådets samarbete med de baltiska länderna på utbildnings- och forskningsområdet har en lång och stabil historia. Ministerrådet anser att den stabila utvecklingen har bidragit starkt till ett konstruktivt och givande samarbete, och detta har bland annat resulterat i Nordplus ramprogram, i vilket de baltiska länderna nu deltar på lika villkor som de nordiska samt överenskommelsen om gemensamma principer och riktlinjer för forskningssamarbetet som godkändes år 2009.

- Man håller varje år fasta möten på tjänstemannanivå med de baltiska länderna och Nordiska ministerrådet. På mötena diskuteras gemensamma utmaningar och möjligheter på utbildnings- och forskningsområdet, däribland bland annat utvecklingen inom Nordplus ramprogram.
- I enlighet med Agreed Minutes från det nordisk-baltiska ministermötet i Oslo hösten 2007 så har en överenskommelse om gemensamma principer och riktlinjer för forskningssamarbetet mellan Nordiska ministerrådet och Estland, Lettland och Litauen utarbetats i syfte att främja ett närmare forskningssamarbete. Överenskommelsen innefattar gemensamma tematiska och horisontella prioriteringar, en ny styrningsstruktur för samarbetet samt finansiella principer.
- I januari 2009 anordnades ett gemensamt seminarium i Norge för alla Nordplus programkommittéer och administration. Målet med seminariet var att samla alla aktörer från Norden och de baltiska länderna som är involverade i programmen för att diskutera frågor av gemensamt intresse, däribland den vidare utvecklingen av ramprogrammet och hur man bäst kan nå de överordnade målen med programmet.

Nordiska rådet

Dokument 11

Framlagt av:
Nordiska ministerrådet

J.nr. 09-00288-1

Ryssland
Mål #1: Uppnå gemensamma väl förankrade aktiviteter med ryska samarbetspartner inom utbildnings- och forsknings- samt IT-området

Med målet att diskutera en långsiktig inriktning av samarbetet mellan Norden och Nordvästryssland inom kunskapssektorn organiserades ett möte i juni 2009 i Moskva med ryska utbildningsministeriets avdelning för internationellt samarbete. Syftet med mötet var att utbyta synpunkter på hur man kan utveckla en samarbetsplan mellan forsknings- och utbildningsmyndigheter i Ryssland och de nordiska länderna.

- Från rysk sida uttrycktes en tydlig önskan om ett närmare samarbete baserat på gemensamma prioriteringar och finansiering på lika villkor.
- Det krävs ytterligare förberedelser när det gäller prioritering av områden och finansiering. Konkreta projekt och en klar avgränsning för samarbetet behövs. Ett andra förberedande möte kommer att hållas under första halvan av oktober 2009. Mötet har som syfte att närmare definiera prioriteringar, finansiering och organisering av ett möjligt samarbetsavtal på kunskapsområdet.
- En uppföljande andra utlysning för förberedande åtgärder kommer under andra halvan av oktober 2009.